

80-річчя члена-кореспондента НАН України О.І. КОЛОДЯЖНОГО

19 січня 2022 р. виповнюється 80 років відомому вченому, який зробив істотний внесок у розвиток синтетичної органічної і елементоорганічної хімії, доктору хімічних наук, професору члену-кореспонденту НАН України **Олегу Івановичу Колодязжному**. У 1965 р. О.І. Колодязний закінчив Дніпропетровський хіміко-технологічний інститут. З часу створення Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії ім. В.П. Кухаря НАН України (1987 р.) постійно працює в ньому. Обіймав посаду завідувача лабораторії, а з 1990 р. очолює відділ синтезу фізіологічно активних сполук фосфору.

О.І. Колодязний — знаний в Україні та поза її межами фахівець з дослідження закономірностей впливу будови органічних сполук на їх властивості. Основні напрями його наукових робіт — органічний синтез, хімія ілідів фосфору, асиметричний синтез, хімія біологічно активних сполук. О.І. Колодязний детально дослідив і значно розвинув хімію Р-гетерозаміщених ілідів фосфору, показав широкі синтетичні можливості цього класу органічних сполук. Він відкрив нові напрямки реакцій ілідів з карбонільними сполуками, які протікають зі збереженням зв'язку Р-С, що дозволило розробити препаративні способи отримання алілфосфонатів, вінілфосфонатів, Р-фосфорильованих кетенів та їх аналогів. О.І. Колодязний докладно вивчив хімію ілідів фосфору і створив новий її розділ — Р-функціоналізовані іліди. Результати цих досліджень узагальнено і систематизовано у його монографії «Phosphorus Ylides. Chemistry and Application in Organic Synthesis», опублікованій у видавництві John Wiley-VCH.

О.І. Колодязний — автор понад 500 наукових робіт, у тому числі 5 монографій (з яких 3 видано за кордоном), 35 оглядів у провідних міжнародних журналах, 30 патентів. Він має високий рейтинг цитування та індекс Хірша — $h = 22$ (Scopus), $h = 29$ (Google Scholar), є членом редколегій іноземних хімічних журналів («Symmetry», «Phosphorus, Sulfur, and Silicon and the Related Elements» та ін.). Серед його учнів 14 кандидатів наук.

О.І. Колодязний — лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки та премії ім. А.І. Кіпріанова НАН України.